

1. *Исаченко Б.Л.* Очерки по истории микробиологии в России // Изв. АН СССР. — 1945. — № 2. — С.229—246.
2. *Руда С.П.* Нариси з історії мікробіології в Україні (кінець ХІХ — початок ХХ ст.). — К., 2000. — 262 с.
3. *Виноградский С.Н.* Микробиология почвы. Проблемы и методы. — М.: Изд-во АН СССР, 1952. — 792 с.
4. *Winogradsky S.* Beitrage zur Morfologie und Physiologie der Bacterien. I. Zur Morfologie und Physiologie der Schwefelbacterien. — Leipzig, 1888. — 120 s.
5. *Лазарев Н.М.* Сергей Николаевич Виноградский, его жизнь и творчество // Русские микробиологи С.Н.Виноградский и В.Л.Омелянский. — М.: Изд-во Министерства сельского хоз-ва СССР, 1960. — С.6—16.
6. *Селибер Г.Л.* С.Н.Виноградский и экологическое направление в микробиологии // Там же. — С.26—30.
7. *Биологи:* Биографический справочник / Т.П.Бабий, Л.Л.Коханова, Г.Г.Костюк и др. — К.: Наук. думка, 1984. — 815 с.

Одержано 07.09.2006

С.П. Рудая

Сергей Николаевич Виноградский (к 150-летию со дня рождения)

Очерчены жизненный путь и научные достижения С.Н.Виноградского (1856—1953) — выдающегося микробиолога, одного из основателей общей и грунтовой микробиологии.

* * *

Сто років тому народився **Володимир Олександрович Беліцер** (30.09.1906 р., Рязань, Росія) — український біохімік, академік НАН України (з 1957 р.). Закінчив Московський університет (1930). Працював у 2-му Московському медичному інституті (1930—1934), Всесоюзному інституті експериментальної медицини (1934—1944). З 1945 р. — завідувач відділу

структури і функції білка Інституту біохімії АН УРСР (у 1969—1972 рр. — директор). Помер 04.03.1988 р.

Наукові роботи присвячені біохімії клітинного дихання, вивченню структури і функції білка. Встановив (незалежно від Г.Калькара), що ланцюг окислювально-відновлюваних реакцій процесу дихання клітини сполучений із синтезом багатих на енергію фосфорних сполук (1937—1939). Відкриття «фосфорилування у ланцюгу» стало одним з найважливіших відкриттів у галузі біохімії, що отримало світове визнання. Довів стрічкоподібний характер денатураційних перетворень білків. Практичним застосуванням цих досліджень було створення (разом з К.І.Котковою) білкового кровозамінника БК-8 (1950). Показав, що формування упорядкованих волокон з мономірного фібрину відбувається за типом самоскладання надмолекулярних біологічних структур. Розробив метод визначення продуктів розщеплення фібриногену та фібрину у сечі, що застосовується, зокрема, для ранньої діагностики відторгнення пересаженої нирки.

Заслужений діяч науки України (1970). Державна премія України (1987). Премія імені О.В.Палладіна (1982).